

HUR SKA VI TÄNKA OCH AGERA VID **MISSTANKE OM** **NEUROPSYKIATRISK** **FUNKTIONSNEDSÄTTNING?**

Ett stödmaterial för skolan när frågor uppstår kring gången inför en neuropsykiatrisk utredning.

Några vanliga frågor och svar

Vad är en neuropsykiatrisk diagnos?

En neuropsykiatrisk diagnos ställs om barnet bedöms ha en funktionsnedsättning. En sådan påverkar vanligen barnets familjesituation, skolgång, kamratrelationer och fritidsaktiviteter.

De vanligaste neuropsykiatriska diagnoserna är ADHD och autism.

När kan en NPF-utredning vara aktuell?

Det är vanligt att man känner igen sig i beskrivningen av neuropsykiatriska diagnoser utan att man har en funktionsnedsättning. Att ha svårt att koncentrera sig, att ha svårt att sitta still eller att vara blyg är vanligt och till en viss grad helt normalt.

En neuropsykiatrisk utredning kan vara aktuell när man har stora problem i vardagen som inte blir bättre trots stöd och anpassningar. Det är viktigt att barnet har fått prova stödinsatser först eftersom det ibland är tillräckligt.

Remiss för extern utredning är aktuell om barnet har tydliga svårigheter i vardagen trots att stödinsatser satts in och om det finns skäl att tro att insatser från sjukvården skulle vara till stor nytta för barnet.

Är det bråttom att göra en NPF-utredning?

En neuropsykiatrisk utredning är inte akut utan syftar till att få förståelse för barnets sätt att fungera samt behov av stöd och anpassningar på lång sikt.

Akuta psykiatriska problem ska däremot behandlas skyndsamt inom vården och kräver inte skolläkarbesök eller en neuropsykiatrisk utredning.

Vad ska vårdnadshavare göra om barnet visar symtom hemma men inte i skolan?

Några elever med neuropsykiatrisk problematik uppvisar inga eller mycket diskreta symtom i skolan.

Vårdnadshavare som är oroliga över sitt barns mående eller beteende hänvisas till Första linjens psykiatri som nås via vårdcentral eller till Familjemottagningen, Nacka kommun.

Om svårigheterna är mycket stora i hemmiljön kan anpassningar/stöd i skolan samt ställningstagande till neuropsykiatrisk utredning vara aktuellt, även om man inte ser tydliga problem i skolan.

Är neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kroniska?

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar anses vara kroniska och svårigheterna varar i allmänhet hela livet. Under delar av skoltiden kan svårigheter framträda tydligare. Andra faktorer så som pubertet, en orolig social situation kan påverka och vara en del av förklaringen till elevens svårigheter.

Det är inte ovanligt att svårigheter blir mindre tydliga i ett senare skede av livet.

Kan man få göra en förnyad utredning/omutredning?

Omutredning för att ompröva en diagnos som satts flera år tidigare och där symtom minskat görs normalt inte.

En adekvat genomförd utredning där utredningen till exempel inte utmynnat i den diagnos familjen förväntat sig görs inte om.

Vem remitterar eleven för en NPF-utredning?

I Stockholms län skrivs remiss för neuropsykiatrisk utredning av skolläkare, barnläkare eller barnpsykiatriker.

Hur samarbetar kommun och sjukvård kring NPF?

Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, Storsthlm, har gemensamt tagit fram en rutin för samverkan om barn som misstänks ha en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. [Samverkansrutin för hälso- och sjukvård, skola och förskola vid remittering, utredning och behandling av barn med misstänkt ADHD, autismspektrumtillstånd och intellektuell funktionsnedsättning \(storsthlm.se\)](#)

Var finns information om ADHD och autism för vårdnadshavare?

Region Stockholm, habilitering och hälsa, har följande webbplatser med fakta och information om var man kan få stöd:

- [ADHD-kartan](#)
- [Autismforum](#)

Vid misstanke om neuropsykiatrisk diagnos kan processen sammanfattas så här:

